

Háčik je čarovná palička

Andrea Kostková pracuje vo svojom obchodíku s galantériou a háčkoványmi výrobkami v malebnom mestečku Tisovec. Okrem háčkovania sú zmyslom jej života syn Kevin a dcérka Vivien. Rada číta knihy, venuje sa amatérskej fotografii a s partnerom a deťmi spolu radi chodia do prírody. Pri práci jej nesmie chýbať dobrá hudba.

Kedy ste sa po prvýkrát stretli s háčkovaním a bola to láska na prvý pohľad alebo ste si cestu k nemu museli hľadať dlhšie?

K háčkovaniu ma priviedla moja šikovná starká Elenka, ktorá bola nesmierne zručná vo všetkých ručných prácach, rovnako ako v pečení a vo varení. Bola pre mňa veľkým vzorom. Keď som mala asi štrnásť rokov, naučila ma základné háčkovacie vzory. Vytvorila som vtedy dve maličké dečky, ale spočiatku ma to nebavilo, dokonca som aj hodila háčik o zem. Nebola som trepezlivá, nebolo to pre mňa skrátka to pravé orechové, tak som to vzdala a na dlhší čas si dala pauzu.

Pamätáte sa na svoj prvý háčkovaný výtvor? Čo to bolo?

Prvé boli spomínané dečky, ale ani tie neboli použiteľné pre svoj čudný tvar. K háčkovaniu som sa potom spontánne vrátila, až keď som mala 37 rokov a narodila sa mi dcérka, ktorej som chcela urobiť čiapočku. Kúpila som si kľbko ružovej vlny a podľa videa som vytvorila malú čiapku, ktorá bola aj nositeľná a podarila sa. Potom nasledovali papučky, svetríky, šály, nákrčníky a už som nevedela prestať. Stala sa z toho doslova závislosť, ktorá trvá dodnes.

Čo všetko háčkujete? Čím ste začali a ako ste postupne rozširovali svoje portfólio?

Dnes už háčkujem väčšinou len bytové doplnky. Mojm snom bolo vyrobiť háčkovaný puf na sedenie, do ktorého som potrebovala výplň. Zachránil ma môj muž, ktorý mi výplň ušil, a ja som sa mohla realizovať ďalej a rozširovať svoje portfólio. Háčkujem aj vankúše, košíky, koberce, taburetky, puffy a v poslednom čase aj tašky. Všetko robím z bavlnenej šnúry, ktorá má krásnu štruktúru. Z vlny milujem tvoriť deky, ktoré vedia vdýchnuť interiéru svojské čaro a vytvoriť príjemnú hygge atmosféru.

Čo z toho robíte najradšej a čo možno najmenej?

Prvenstvo majú asi koberčeky, sú na výrobu pomerne nenáročné. Najmenej ani neviem, baví ma všetko... Možno menej príjemné je pre mňa háčkovanie z tenkých priadzí, preto túto tvorbu ani nevyhľadávam a objednávky napríklad na letné háčkované šaty radšej slušne odmietam.

Ovládáte aj nejaké iné ručné práce?

Svoju kreativitu využívam aj v tvorbe makramé a rôznych dekorácií z dreva, zo škrupiniek z pistácií, konárikov, kamienkov v kombinácii so špagátom. Spolu s dcérkou si vytvárame dekorácie aj do nášho obchodíka. S háčkovaním mi pomáha už aj moja maminka, za čo som jej nesmierne vďačná, takže tvoríme takmer celá rodina.

Kde hľadáte inšpiráciu na tvorbu?

Najmä v prírode. Často sa mi stane, že zbadám niečo pekné, či už farby kvetov, oblohy na oblohu, alebo rôzne prírodné kombinácie materiálov a farieb, a potom si to zapíšem do svojho zošita nápadov. Keď mám čas na vlastnú tvorbu mimo objednávok, nakuknem doh a len tak si tvorím a dávam vlnkám nový tvar. Všetky svoje výrobky tvorím s láskou, radosťou a hlavne s úsmevom, lebo verím, že sa tá pozitívna energia preniesie aj k ich budúcim majiteľom.

Je niečo, čo by ste rada skúsili uháčkovať, ale máte pred tým

rešpekt? Niečo náročné, špeciálne...?

Rada by som v budúcnosti skúsila uháčkovať veľkú deku – mandalu alebo nejaké dekorácie pomocou techniky makro makramé. Videla som na internete nádherné kúsky a veľmi sa mi páčia.

Povedzte nám niečo o materiáloch, s ktorými pracujete. Kde ich objednáвате a preferujete napríklad nejakú špeciálnu priadzu alebo háčiky?

Najradšej mám prírodné materiály, ako sú bavlnené šnúry, a najnovšie skúšam háčkovať aj z jutového, ľanového, sisalového špagátu a rafie. Okrem bavlnených špagátov je to trochu náročnejšie na vyhotovenie, lebo tieto prírodné materiály sú tvrdšie a menej ohybné, ale majú svoje čaro a krásny vidiecky nádych. Keby bolo možné háčkovať aj z prútia, tak to určite vyskúšam. Materiál na háčkovanie, ktorý ponúkam aj v našom obchodíku, objednávam zo slovenských galantiéri, ale aj zo zahraničia. Háčiky používam klasické, no na svoje obľúbené tuniské vzory používam špeciálne tuniské háčiky.

Prezradte, o ktoré vaše výrobky je najväčší záujem, čo ľudia radi kupujú?

Najväčší záujem je jednoznačne o taburetky s háčkoványm potahom vo farbe na želanie (postup nájdete na strane XX) a v tesnom závese sú obľúbené vankúše a košíky, ktoré slúžia ako obaly na kvetináče, úložné koše na deky či hračky alebo ako organizéry na čokoľvek. Toto leto som mala aj kvantum objednávok na nový model tašky, ktorá má veľký úspech.

Nebolia vás z toľkého háčkovania občas prsty, ruky? Čo na to pomáha?

Skutočne háčkujem takmer neustále, dokonca aj vo svojom obchodíku a zákazníčky ma môžu vidieť priamo v akcii. Druhá zmena ma čaká doma, kde háčkujem tiež, lebo je toho veľa. A

áno, keď to preženiem, tak ma bolia aj ruky a vtedy pomáha iba dať si od háčika pokoj. A dobrý hrejivý gél z lekárne.

Pri čom si rada oddýchnete?

Najradšej oddychujem so svojou rodinou v prírode, v lese, pri dobrom filme alebo pri dobrej knihe.

Zdobia vašu domácnosť vaše vlastné výtvory?

Náš domov zdobia hlavne košíky, keďže skvele zorganizujú neporiadok. Máme aj môj úplne prvý puf, rôzne vankúše, deky. Dcéčka má v detskej izbe podsedák z hrubej „chunky“ priadze, ktorá sa pletie rukami. Stôl zasa zdobia bavlnené a jutové prestierania, ktoré rada obmieňam. Ešte mi chýba veľký jutový háčkovaný koberec pod stôl v obývačke, ktorý by som si chcela čoskoro vyhotoviť.

Ďakujem za rozhovor.

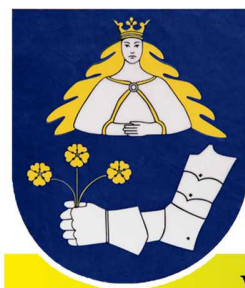
S Andreou Kostkovou sa rozprávala Katarína Barošová

zdroj: Tvorive_Byvanie

Predám pianino Rösler

Cena 350,-€

0904 410 090

Tisovský mesačník

XXXIII. ROČNÍK

Január 2023

číslo 1

zdarma

Nezabudneme

Kam nás osud zaveje
kde skončíme svoju púť?
Keby sme to vedeli
báli by sme sa z miesta hnúť.

On tiež nevedel no vo viere práva
okupanta hnal,
netušil že krutá správa
vyvolá v srdciach jeho blízkych žiaľ.

V cudzej mu zemi zhaslo slnko,
v mene slobody ktorú všetkým prial
to najcennejšie svoj mladý život dal.

Pre naše šťastie obetoval sám seba,
pripomínať si treba
hrdinstvo jeho i jemu podobných
bez ktorých nebolo by rokov slobodných.

Nezabudnúť na krv v boji preliatu
ceniť si pokoj mier,
nedovoliť aby divá zver
znova vtrhla v našu zem.

Nie v boji ale v športe a vedomostiach
sily si merať,
zlu a jeho štváčom
príležitosť nedať.

Vo vojne vždy nevinní hynú
a tí čo hlavnú majú vinu
v zákulisí ruky medlia si
tešiac sa keď národ s národom
chytá sa za pasy.

Zapudíme zbrane láskou,
v tú on do poslednej chvíle veril
keď krvou spájal a čeril
našu dávnu históriu.
Vďaka Ti rumunský básnik, hrdina
Ion Siugariu.

Karol Hruška
Báseň vznikla na pamiatku rumunského
dostoyníka a básnika Iona Siugariu, ktorý
sa spolupodieľal na oslobodení Tisovca
od nemeckých fašistov a svoj mladý život
položil pri oslobodení Brezna.

**Mesto Tisovec
a Základná organizácia
Slovenského zväzu
protifašistických bojovníkov
vás pozývajú
na pripomienku 78. výročia
oslobodenia mesta
pri Pamätníku SNP
na Námestí Dr. V. Clementisa
v piatok 27.1.2023 o 10,30**

Novoročný príhovor primátora mesta

Milí spoluobčania, vážení obyvatelia Tisovca a Rimavskej Pily.

Dovoľte mi, aby som sa Vám prihovril pri príležitosti začiatku nového roku.

Pár hodín potom, ako sa skončil rok 2022, sme sa ocitli na prahu Nového roka 2023. Príchod nového roka býva často spájaný s novými predsavzatiami a plánni. Na jeho prahu stojíme s nádejou, že nastupujúci nový rok bude lepši a krajši ako ten, ktorý sa len nedávno skončil. Odbitím polnoci sme privítali Nový rok 2023 a rozlúčili sa so starým rokom 2022. Popriali sme si veľa zdravia, šťastia, lásky a mnoho ďalších želaní, ktoré by mal tento nový rok priniesť alebo ktoré by sa mohli v novom roku splniť. Väčšina z nás si na prelome rokov zbilancuje a zhodnotí obdobie minulé, naplánuje obdobie budúce. Život človeka je sám o sebe pestrý a každého z nás postretil v roku 2022 dni dobré a veselé, ale aj tie menej radostné či smutné. A na tom dobrom a pozitívnom je potrebné ďalej stavať, rozvíjať veci začaté a nebať sa prekážok, ktoré určite počas nastúpenej cesty prídu. Prežívame náročné obdobie, kedy sa nás dotýka vojna, energetická kríza, rekordná inflácia ako aj politická nestabilita. Chceme Vás všetkých ubezpečiť, že naša samospráva bude stáť pri Vás - obyvateľoch Tisovca a Rimavskej Pily a bude Vaším stabilným partnerom.

Chcem sa Vám poďakovať za podporu, prejavenú dôveru a popriať Vám, aby sa rok 2023 zaradil k Vaším najkrajším a aby sme si boli ako spoluobčania bližší, tolerantnejší k sebe navzájom a plní priateľstva a ľudskosti. Rozdávajme okolo seba dobrú náladu, usilujme sa prekonať zlo dobrom a ceňme si to, čo má v živote naozaj hodnotu.

Milí Tisovčania a Piňania,

dovoľte mi z celého srdca zaželať Vám v novom roku 2023 pevné zdravie, šťastie, veľa lásky, božieho požehnania, rodinnú pohodu a veľa pracovných a osobných úspechov. Nech nestrácate radosť zo života a vieru v to, že zlé sa Vám podarí prekonať a opäť vo Vašom živote bude svietiť slnko. Želám si, aby sme spoločne realizovali vízie a ciele, ktoré máme spoločne pred sebou a aby zamračených dní v našich dušiach bolo čo najmenej. Prajem Vám, aby ste mali rodinu, ktorá bude Vaším útočiskom, aby ste mali susedov, ktorí Vám radi pomôžu a budete si vzájomne nápomocní, a priateľov, ktorí aj bez slov vedia čo Vás teší či nebudajú trápi. Zároveň Vám zo srdca prajem, aby ste vo svojich životoch mali ľudí, ktorí Vám povedia že Vás majú radi a že ste pre nich dôležití. Prajem Vám požehnaný, štedrý a pokojný rok 2023.

Ján Vengrin, MBA

Knižničné podujatia na s. 3

Vianoce v KC Rim. Pila - s.6

Vítanie nového roka 2023

Mestské zastupiteľstvo

Uznesenia zo zasadnutia Mestského zastupiteľstva v Tisovci konaného 28.12.2022

29/2022

A) schvaľuje v zmysle ustanovenia §11 ods. 4 písm. b) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších právnych predpisov a v súlade s ustanovením §14 ods. 2 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších právnych predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zmenu rozpočtu Mesta Tisovec, rozpočtovým opatrením č. 10/2022, ktorým dochádza k nasledovnej zmene schváleného rozpočtu, s pripomienkami

Položka rozpočtu	Upravený rozpočet po 9. zmene	Rozpočtové opatrenie č. 10	Upravený rozpočet po 10. zmene
Príjmy rozpočtu	4 777 613,89 €	176 960,70 €	4 954 574,59 €
Výdavky rozpočtu	4 504 320,12 €	151 420,00 €	4 655 740,12 €

B) schvaľuje vrátenie pôžičky vo výške 36 528 EUR do Rezervného fondu

30/2022

spĺnomocňuje primátora mesta na zmenu rozpočtu mesta k 31.12.2022, použitím rozpočtových opatrení podľa § 14 ods. 2 písm. a) zákona č.

Novoročné duchovné slovo

Príslovia 16,5–8: Každé pyšné srdce je ohavnosťou Hospodinovi; ruku na to, že nezostane bez trestu! Láskou a vernosťou zmieruje sa vína, a bážňou pred Hospodinom vyhne sa zlému. Keď sa Hospodinovi páčia cesty človeka, On nalaďí k pokoju voči nemu aj jeho nepriateľa. Lepšie je málo so spravodlivosťou ako veľké príjmy s nespravodlivosťou. Mysel' človeka si premyslí cestu, ale Hospodin riadi jeho krok.

Milí bratia, milé sestry, začíname nový rok 2023. Určite každý človek o ňom rozmýšľa a uvažuje inak. Jedni sú radi, že sa ho vôbec dožili, a vo svojich očakávaniach sú podstatne skromnejší, iní majú veľkolepé plány. Myslím však, že všetky naše predstavy sú aspoň v niečom podobné. Či už sú veľkolepé, alebo skromné, všetky sú určite pozitívne. Nikto v novom roku neplánuje iným škodiť, ublížovať, či robiť niečo zlé. Toto si ľudia do nového roka nezvyknú predsavziať. Všetko sú to veci dobré a prospešné. Aj keď poväčšine v nich ľudia myslia skôr na seba, ako na druhých. To naše ja stojí dosť v popredí. Šalamún, ktorý je autorom tejto knihy, je skalopevne presvedčený, že pyšné srdce je ohavnosťou Hospodinu. Nech na čokoľvek myslíme, nech si čokoľvek predstavujeme, pamätajme na túto veľmi dôležitú vec: Každé pyšné srdce Boh potrestá. Človek sa niekedy môže tak rozšafne vyvíhnuť vo svojich plánoch, ale tak či tak nad tým všetkým je Boh, ktorý kedykoľvek podľa svojej vôle môže povedať dosť.

Nám však z nášho biblického textu vyplývajú tri veci, ktoré by sme si my všetci mohli do nového roku naplánovať.

Tou prvou je **láskavosť**.

Viem, že také niečo sa zväčša neplánuje ale Pán Boh od nás toto čaká. Zmierniť a upraviť naše vystupovanie. Hlavne k ľuďom, s ktorými dennodenne žijeme. Napríklad, po rokoch manželstva je ťažké byť milý a láskavý k človeku, na ktorom vidím toľko zlých vecí a chýb, a ktorého už do detailov poznám. Ale práve toto Pán Boh od nás chce. Buď k ľuďom, s ktorými žiješ, láskavý. Naplánujme si to do nového roka ako novoročné predsavzatie. Bola by to pozitívna zmena a určite by priniesla nejakú odozvu. Či už je to manžel, či manželka, syn, či dcéra, vnuk, či vnučka, nevesta, či

Nech nás žehná milosrdný Boh!

Viacerí konštatujú, že tento rok bude ťažký. Je to pravda, lebo je náročné žiť v čase, keď na Ukrajine zúri krvavá vojna a krížom-krážom sa šíri energetická, ekonomická a sociálna kríza.

Tieto ťažkosti môžu byť pre nás prekážkou, alebo nám môžu pomôcť prežiť najhlbšiu pravdu týchto dní, že opäť k nám prišla Láska.

Keď otvoríme evanjelium, dozvieme sa o všetkých okolnostiach, za ktorých sa syn Boží stal človekom. Pre seba si nevybral nič ľahké, práve naopak – to najťažšie: podmienky Jeho narodenia, situácia Jeho národa v rímskom zajatí, útek do Egypta, život v Nazarete, z ktorého mnohí zutekali.

A práve Boh, ktorý je Láska, chce byť s nami v tom, čo je ťažké. Chce vstúpiť do všetkých situácií nášho života a zvlášť do tých, ktoré nám berú zmysel, radosť a šťastie. Boh nehľadá to, čo je pre Neho ľahké alebo sebecké. On je Emanuel – Boh s nami, zvlášť vtedy, keď zápasíme, plačeme, alebo keď sme odmietnutí. On chce byť prítomný v živote každého z nás, aby nám pomohol. Preto ako balzam na dušu znejú slová požehnaní: „*Nech ťa žehná Pán a nech ťa chráni! Nech ti Pán ukáže jasnú tvár a nech ti je milostivý! Nech Pán obráti svoju tvár k tebe a daruje*

583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v podprograme 8.2. Základná škola Dr. V. Clementisa a v podprograme 8.4. Základná umelecká škola

31/2022

A) berie na vedomie vyhodnotenie pripomienok k návrhu VZN č. 4/2022 B) schvaľuje VZN č. 4/2022, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 2/2019 o určení výšky finančných príspevkov na čiastočnú úhradu nákladov na výchovu a vzdelanie a nákladov spojených so stravovaním v školách a školských zariadeniach, ktorých zriaďovateľom je Mesto Tisovec, po zapracovaní pripomienky Z celkového počtu 11 poslancov, bolo prítomných 10 poslancov, z toho za schválenie nariadenia hlasovalo 10 poslancov. Návrh bol prijatý trojpäťtinovou väčšinou všetkých poslancov.

32/2022

A) vyhlasuje podľa §11 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších právnych predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, rozpočtové provizórium na dobu od 01.01.2023 do schválenia rozpočtu Mesta Tisovec na rok 2023 B) ukladá vedúcej Oddelenia finančného a správy majetku zverejniť návrh rozpočtu na úrovni funkčnej a ekonomickej klasifikácie z materiálov MsZ spracovala redakcia

zať.

Ak Pán Boh od nás čaká v tomto novom roku láskavosť, čaká predovšetkým to, aby sme sa zmenili my. Je to veľmi ťažké zmeniť po rokoch spôsoby správania sa jedného voči druhému, ale pravda je taká, že najhoršie sa správame k ľuďom, s ktorými trávimе najviac času.

Skúsme si dať takéto predsavzatie do nového roka. Budem sa ovládať, budem sa správať láskavo k ľuďom, s ktorými žijem v jednej domácnosti. Budem sa ovládať aj vtedy, keď ma vyprovokujú a nazlostia. Veľakrát sme my prekážkou k tomu, aby sa zmenili iní.

Druhou vecou, ktorú nám Božie slovo radí, je **vernosť**.

Pri vernosti zvykne človeku ako prvé napadnúť manželstvo. Nemôže fungovať, ak chýba vzájomná dôvera a vernosť, ale nemôžem vynechať aj ďalšiu vernosť, a tou je vernosť Bohu a Božiemu slovu. Niekedy sú to vážne zdravotné problémy a vtedy sa nedá nič robiť, ale veľakrát je to naša nedbanlivosť a lenivosť, ktorá nám bráni prísť do spoločenstva. Biblia hovorí, že vernosťou sa zmierňuje vína. Tak budme Bohu verní, pretože takto sa zmierňuje aj naša vína, aj náš hriech.

Tou treťou vecou je mať **bázeň pred Bohom**.

Bázeň, to nie je panický strach, ale ani prehnané priateľstvo. Bázeň, to je úcta a rešpekt. Bázeň, to je uvedomenie si veľkosti Božej a malosti človeka. Posvätná úcta pred Bohom dnes chýba predovšetkým mladej generácii. Ale nie je to iba problém detí. Aj dospelí ľudia sa vôbec Boha neboja. Občas posmešné reči, nevydarené vtipy na Božiu adresu, odvaha na mieste, kde by mala byť pokora.

Milí bratia, milé sestry, v závere kázňového textu sú slová veľkého zaslúbenia. Keď sa budú Hospodinu ľúbiť vaše cesty, on nalaďí k pokoju aj vašich nepriateľov. Ak sa teda rozhodneme pre láskavosť, vernosť a bázeň, vedzme, že náš Boh tento náš postoj ocení. Budeme mať menej nepriateľov. Menej ľudí, ktorí vám prajú zlé a ktorí nám chcú ublížiť. Toto nám do nového roka zaslubuje Boh. Berme to ako dobrú radu od nášho múdreho Stvoriteľa. Amen.

Filip Púpala, evanjelický zborový kaplán

ti pokoji!“ Nm 6, 24 – 26

Pokoj, ktorý nepochádza z ľudskej útechy alebo z pohnútok tohto sveta. Práve naopak. Ide o pokoj, ktorý je ovocím lásky ľudských srdc, ktoré opäť rozžiarilo čaro Vianoc. Ježiš – Láska dnes vychádza z chrámu a kráča cestami nášho mesta a Sväté písmo o ňom hovorí: „*Kade chodil, dobre robil.*“ Sk 10, 37

Táto Láska je veľmi jemná a nežná a prihovára sa každému z nás: „*Nie si sám, som vedľa teba. Ja som ten, ktorý je stále prítomný*“. Táto prítomnosť mení našu každodennú realitu a prináša nám novú nádej. Možno prišiel čas, keď sa máme začať učiť od Boha, byť s druhými práve v tom, čo je ťažké. Aj keď navonok sa nič nemeni, aj keď nedokážeme zmeniť to, čo iní prežívajú, ale naša prítomnosť môže urobiť život iných šťastnejším, lepším a plným nádeje.

Vyprosujem nám všetkým, aby sme sa každý deň nového roka učili byť ľudskými a aby sme vnímali potreby ľudí vokol seba. Želám Vám, aby sa náš Tisovec stal miestom nádeje pre každého človeka.

Všetko dobré v novom roku!

Artur Ciepielski, rímskokatolícky farár

S p o z a d v e r í

Vianočné sviatky i prvé dni nového kalendárneho roka 2023 ubehli vládou času a hoci boli ozaj skúpe na nádheru bieleho trblietajúceho sa snehu vo večernom svetle, predsa len v nás zanechali svoje čaro, rozplietli myšlienky na blízkyh a nechali nás trochu oddýchnuť si od bežných uponáhľaných povinností.

My sme ich mali v ZŠ ešte v poslednom mesiaci roku 2022 veru dosť. Ako ste si prečítali v minulom príspevku, zapojili sme sa do

celoslovenského projektu pod názvom: „*Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok?*“ Jeho cieľom bolo potešiť vianočným darčekom neznámych seniorov, predovšetkým tých, ktorí žijú v sociálnych zariadeniach, po celom Slovensku. Nuž, my sme pre nich spoločne

naplnili 37 krabíc!! Malí i veľkí žiaci, ale aj pani učiteľky a zamestnanci školy, týmto úžasným prosociálnym gestom dokázali, že majú srdce na správnom mieste a zmestí sa doň ozaj veľa lásky i pre úplne neznámych ľudí, ktorí sú odkázaní na pomoc iných... V takýchto gestách sa ukazuje charakter človeka, jeho hĺbka, empatia a solidarita. Kiež by bolo takých ľudí čo najviac, a to nielen v predvianočnom čase. Všetkým darcom so srdca **ĎAKUJEME!**

Tri odvážne prváčky sa zúčastnili, presne na Mikuláša – 6. decembra, literárnej súťaže Gemerský zvonček v Hnúšti. Celkovo sa jej zúčastnilo 12 žiakov z Tisovca, Hnúšte a z Rimavskej Bane. V úvode, aby odplašili Tetu trému, súťažiacich privítali rozprávkové bytosti, zvieratká Psíček a Mačička. Zahrali im krátku scénku a popriali veľa šťastia v súťaži

o najkrajší prednes. Aj k nám do Tisovca poputovala jedna cena, a to 3. miesto, ktoré si vyprednášala Laura Krišková (I.B). Okrem víťazného diplomu si domov priniesla aj hračku a sladkú odmenu. Diplom za účasť a sladkú odmenu získali aj Ella Hanusková (I.A) a Timea Spišiaková (I.B). Dievčatám sa súťaž veľmi páčila a hlavne získali novú skúsenosť do ďalších recitačných súťaží. Súťažiacim sa venovali Mgr. I. Laurová a Bc. Z. Huľuková.

V ten istý deň do ZŠ prišla vzácna-prevzácna návšteva. Sám Mikuláš spolu s čertom aj anjelom. Prišli si preveriť, či sa deti dobre učia a či poslúchajú. Spoločnosť im robil primátor mesta Tisovec Ján Vengrín. Tí odvážnejší veru aj zarecitovali (za zvláštnu odmenu) básničku alebo zaspievali pesničku. Dobrý strýčko Mikuláš potom zanechal pre každého žiaka sladký balíček a aj pani učiteľky boli obdarované Mikulášom v chutnej čokoládovej podobe. Na túto sviatočnú udalosť nám zostala pekná spomienka násobená úsmevom a milým slovom od primátora mesta. Ďakujeme veľmi pekne!

Veríme, že spätnou odmenou pre Mikuláša a všetkých jeho pomocníkov bolo 8. decembra tradičné mikulášske vystúpenie žiakov základnej školy - v tento rok nazvané Zasnežené Vianoce. Deti vložili do tohto vystúpenia celé svoje srdiečko i odvahu, za čo treba samozrejme náležite poďakovať aj pani učiteľkám a tiež úúúplne! všetkým, ktorí akoukoľvek formou prispeli k zdarnému priebehu vystúpenia. Ďakujeme si navzájom!

Celý december sa niesol v škole v 5.-8. ročníku aj v niekoľkých tzv. adventných výzvach – anglickej i matematickej. Žiaci plnili najrôznejšie úlohy a správne odpovede museli posilať v presne stanovenom čase. Odmenou za ich usilovnú prácu bola nielen známka z daného predmetu, ale tí najlepší získali aj malý darček a zaslúžený potlesk od svojich spolužiakov. Z V.A: Samuel Rosiar, Adrián Mucha, Sára Kertész, Zuzana Bútorová; zo VII. A: Katarína Bošanská; zo VII. B Michaela Zsélyiová, Eliška Hovorková; z VIII. B triedy: Roman Šotek, Filip Botlő, Nela Tokárová, Nikola Hovorková a René Milan Matucha. Venovala sa im Ing. J. Belicová.

16. decembra sa 42 žiakov druhého stupňa zúčastnilo exkurzie do Košíc. Navštívili Slovenské technické múzeum, kde si prezreli dve expozície – Vedecko-technické centrum pre mládež a Sieň elektrických výbojov. Vo vedecko-technickom centre sa interaktívnym, hravým a zábavným spôsobom oboznámili s fyzikálnymi, mechanickými, optickými a elektrotechnickými javmi. Optické klamy, akustické a elektrické zariadenia, meranie postrehu, 3D a 2D ilúzie, magnetizmus. V interaktívnej sieni elektrických výbojov sa zoznámili s fyzikom N. Teslom a jeho prínosmi pre prax: elektrostatikou, Faradayovou kľetkou a technikou vysokých napätí. Odvážlivci si niektoré experimenty vyskúšali aj na vlastnej koži. Aj takouto príjemnou a zaujímavou formou sa snažíme našim žiakom spestriť vyučovanie a priblížiť im vedu a techniku. Exkurziu organizačne zabezpečila Ing. M. Kochanová.

Predvianočné obdobie si spríjemnili aj deti v školskom klube rôznymi aktivitami. Dokonca si tety knihovníčky z mestskej knižnice pre nich pripravili čítanie vianočného príbehu spojeného s vyrábaním vianočných pozdravov a ozdôb. Tak „družinári“ zažili viac pekných tvorivých popoludní.

V špeciálnych triedach si spríjemnili tieto dni prípravou vianočných cukrovniiek. Rozprávali sa o zvykoch a tradíciách, ktoré boli podfarbené sviatočnými tónmi vianočných piesní a kolied.

19. a 20. decembra sa v priestoroch školskej jedálne uskutočnil školský vianočný trh, kde si žiaci mohli zakúpiť rôzne drobnosti, knižky, kalendáre a dokonca ochutnať vianočný ovocný punč, o ktorý sa postarali naše šikovné tety kuchárky. Ochotou a aktivitou sršali aj žiačky Ninka Kubíniová, Natália Oravcová, Šteška Koziaková a Katka Keletiová, ktoré pomáhali Mgr. G. Kéry.

V posledný deň vyučovania sa zapojilo mnoho žiakov do vianočnej výzvy o najkrajší a najzaujímavejší vianočný kostým. Verte-neverte, viacerým nechýbala ani odvaha, ani kreativita! A kto zvíťazil?

1. miesto: Bibiana Dachová (II.B), 2. miesto: Zoja Tokárová (II.A), 3. miesto: Allan Ďuriška (VIII.B). Cenu za kreativitu a odvahu: Nelka Tokárová a Juliana Belicová (VIII.B). Oceneným gratulujeme.

A čo na záver, milí čitatelia Tisovského mesačníka. Snáď jeden vínš od srdca:

„*Zvítajme sa s novým rokom v dobrej vôli, v pohode, starosti nech idú bokom, nech odplavia sa po vode.*

S úprimnosťou želáme tiež vo zvyšok:

nech je pevné zdravie Vaše,

nech je pre Vás šťastný celý nový rok!“

Za celý kolektív Mgr. Marta Svobodová

Tisovec je náš život

Je to poznanie, ktoré umocňuje našu hodnotu. Cítime to ako pulz Tisovca a Rimavskej Pily. Kvalitu života si určujeme sami. Nadobudli sme presvedčenie, že zmeníme iných a seba z toho vynecháme. Keď sa nedarí, nájdeme si nepriateľa a toho obviníme za našu situáciu a problémy. Nazývam to „slovenský syndróm“. Ukázala nám to naša politická scéna. Odvolala nám vládu, tá nám padla a zároveň spadla. Keď niekto spadne, tak sa ho snažíme zdvihnúť. Až teraz si uvedomujeme, že pred pádom stihla zdvihnúť dôchodky a ceny energií nie sú také drastické, ale sú dramatické. Užívame si slobodu a pozeráme sa aj tak trochu závistlivo na tých, čo majú moc, zdravie a dostatok peňazí. Peniaze nám určujú našu životnú úroveň, ktorú porovnávame so svetom a Európou, ktorej sme súčasťou. Súčasťou Európy sme, ale nevieme sa dotiahnuť so svojou životnou úrovňou na štáty v Západnej Európe, nestíhame to už ani za Čechmi. Z ekonomického tigra Európy sme sa stali driemajúcou mačkou. Preto nám unikajú naše deti do sveta za lepším. My však potrebujeme to lepšie tu doma. Roztrieštená vrcholová politická scéna hľadá ako uchopiť moc a spadnutú vládu, ale nevie povedať čo ďalej. Živíme sa pôžičkami. Sme jedným z najzadlženejších štátov Európskej únie. Slovensko žije na dlh. Pritom je jednoduché riešenie - rozprávka O troch grošoch. Poznáme ju všetci. Jeden groš požičiavam, čiže investujem, druhý vraciam a z tretieho žijem.

30 rokov sme samostatné Slovensko

Od roku 1993 sme na slovenské pomery zbohatli, ale aj tak sme nespokojní. Tisovec nie je výnimkou. Tiež sme boli ekonomickým tigrom okresu. V Tisovci boli podniky, ktoré ťahali miestnu ekonomiku. Železničné opravovne, Výrobná múčnych krmovínových produktov, Automobilové opravovne, Slovenka- textilná výroba. Lídom boli Závody ťažkého strojárstva, neskôr CSM Tisovec a.s., výroba a finalizácia kolesových bagrov rady UDS. Zmena hospodárstva na trhovú mechanizmus zvýšila náročnosť na riadenie a smerovanie podnikov a to sme nezvládli ani v Tisovci. A museli sme začať znova, takmer od „piky“. Reštitúcie prinavrátili zoštatnené majetky. Obnovila sa Manicove bryndziareň. Vznikli Mestské lesy Tisovec s.r.o. Obnovili sa urbárske spoločnosti. Strojárenskú výrobu pozdvihol na vysokú úroveň Peter Kardoš. Jeho firma Ekometal má dobré meno. Prestavba tisovskej vápenky na modernú výrobu vápna je požiadavkou doby a životného prostredia. Calmit dokázal investovať do technológií, čo je prínosom pre Tisovec. Vznik Agrofarmy Dianiška a Agrospolu obnovili tradíciu ovčiarstva. Súkromne hospodáriaci roľníci obnovujú dobytkársku tradíciu. Vzniklo Brndiar, Peter Sokol, Dielik s.r.o., Karol Csolle, ktorý navyše založil chov jazdeckých koní. Toto všetko je málo pre súčasný demografický stav v Tisovci a vytváranie pracovných príležitostí je minimálne. Došlo k výraznej sociálnej diferenciácii Tisovca a Rimavskej Pily. Následkom toho je vznik chudoby a pracujúcej chudoby. Sanácii tohto stavu pomáha vznik občianskeho združenia Pomocnica. Založil ho Ivan Kriška, pôvodným povolaním lesnícky inžinier. Účelom združenia je pomoc v núdzi a je

Vianočný čas v komunitnom centre

Vianoce – čas pokoja, pohody, radosti a šťastia. Sú symbolom oddychu a zbližovania sa rodiny, priateľov a známych. Časom vďačnosti, lásky a spolupráce. Časom, kedy otvárame svoje srdcia a navzájom si pomáhame. Majú však aj svoj

možné pomôcť i zdravotníckymi pomôckami, napr. polohovateľné postele sú artiklom žiadaným nielen u občanov, ale sú expedované aj do nemocníc.

Morálna bieda, údel roku 2023

Táto bieda sa nám zjavila na konci roka 2022. O tom rozhodli tí, čo vládli a niektorí ešte budú vládnuť. O všetkom rozhodujú ľudia svojim konaním. Či je to v politike, energetike, hospodárení. Rozpútala sa vojna, ktorá zapríčinila vznik kríz, ktoré známe vo forme inflácie. Zdražovanie je stále na programe. Bieda sa prejavila aj v slovenskej politike, ale tú spôsobujú naši politici. To máme akože navyše. Spolupatričnosť a pomoc chudobnejším sa prejavuje intenzívnejšie počas Vianoc. Občianske združenie Pomocnica spolu s telekomunikačnou a technologickou firmou AT&T Bratislava zabezpečili 150 mikulášskych balíčkov, ktoré boli doručené tisovským a piľanským deťom miestnymi cirkvami a komunitným centrom na Rimavskej Pile. Vianočnú výpomoc základnými potravinami tým, čo to potrebovali, poskytlo Ministerstvo práce a sociálnych, minister Milan Krajňák a terajší primátor Ján Vengrín. OZ Pomocnica to zabezpečila a administratívne zvládla. Ochota je dôstojný súper morálnej biedy. Ochote v roku 2023 bude treba dať prednosť.

Záver roka 2022

Tisovec vstúpil do arény miestnej politiky už aj na sociálnych sieťach. Prichádzame do doby, keď miestna politika sa bude robiť nielen pred kamerami. Ešte pred koncom roka zasadli poslanci do poslaneckých kresiel v decembri už po druhýkrát. Ale keď treba, tak treba. Aby to bolo pestrejšie, prelógom bola „diskusia“ na sociálnych sieťach. Siete máme na to, aby mali čo zberať. Sú pohodlné a nemusíme nič robiť len čítať a písať. To je málo na odborný názor.

Témou zasadnutia poslaneckého zboru bola ekonomika a návrhy úpravy rozpočtu. Riešili sa aj triviálne záležitosti, nákup kávovaru, elektrického sporáka, kompetencie na takýto nákup. Natíska sa otázka, či to musia riešiť poslanci. Poslanec Mário Keleti smeruje Tisovec k šetreniu, mestskej i osobnej ekonomike to pomôže. Treba povedať, čo nebude a čo bude, a to zatiaľ nevieme. Schválilo sa rozpočtové provizórium, dočasnú účinnosť bude mať do schválenia riadneho rozpočtu. Len o možných zdrojoch na zlepšenie príjmovej bilancie sa mlčalo. Nikto nemal žiadny podnet. Len aby ten rozpočtový koláč v roku 2023 nebol menší ako minulý rok.

Rok 2022 zavŕšil ohňostroj, takže s tým rozpočtom to nebude až také zlé. Máme aj na ohňostroj! Ohňostroj pokladajme za symbol. Mal by byť hranicou za uplynulým volebným obdobím a zároveň štartom na súčinnosť primátora s poslaneckým grémium, aby sociálne siete nemali čo veľmi loviť. Ľudia sa stratili v tom, že už nevedia posúdiť, čo je dobré a čo zlé. Chcú mať pokoj a istotu, že tí, ktorých si zvolili, to budú nielen vidieť, ale aj vedieť ako to riešiť, aby v Tisovci pulzoval život, aj ten náš. Rok 2023 nás bude skúšať, ako sme sa pripravili. Nemôžeme prepadnúť.

Vladimír Pašiak

a aranžmánov. Spolu sme pripravili malé občerstvenie, napiekli koláče a pripravili vianočný punč. Pozvanie prijal aj primátor mesta Ján Vengrín, pracovníčky TSP, koordinátor aktívnych pracovníkov. Nezabudli sme ani na deti zo sociálne slabších rodín, ktorým sme dňa 22. decembra rozdávali vianočné darčeky, ktoré nám pomohol zabezpečiť kaplán evanjelickej cirkvi v Tisovci Filip Púpala spolu so študentkami evanjelického gymnázia, za čo im ďakujeme. Starý rok pomaly končí a my čakáme na príchod nového, na nové výzvy v práci aj v živote. Ďakujeme všetkým, ktorí nám pomáhali v činnosti KC, ale aj všetkým našim klientom, ktorým sme mohli pomáhať.

Mgr. Veronika Cibuliaková, odborný garant
KC Rim. Pila

PODUJATIA V KNIŽNICI

Adventný čas v knižnici bol na podujatia naozaj bohatý. Jednotlivými akciami sme sa snažili, aby si každý záujemca našiel niečo, čo poteší jeho srdce. December bol v našej knižnici plný podujatí. Prinášame Vám súhrn tých, ktoré sme pripravili počas prvých dvoch týždňov. Najprv sa deti cez príbehy z našich kníh zoznámili s medvedíkom čistotným Pukom, ktorý chcel veľmi preveľmi aspoň raz dostať svoju vianočnú pohľadnicu. A spoznali aj pána Hrona a jeho vianočný strom, ktorý spravil radosť aj ďalším ľuďom a zvieratkám. Počas troch tvorivých dielní si deti vytvorili vianočné pozdravy pre svojich najbližších a vyrobili tiež nádhernú girlandu z vianočných stromčekov, ktorá teší všetkých príchodiacich do knižnice. A samozrejme, že deti si našli aspoň pár chvíľ na čítanie vianočných kníh, ktoré v našej knižnici máme. Ďakujeme deťom a pani vychovávateľkám veľmi pekne za návštevu a spoločne strávené chvíle pri vianočnom tvorení. V priestoroch našej knižnice sa môžete okrem krásnych kníh potešiť aj výstavkou vianočných pohľadníc z dob dávnejších i menej dávnych, ktoré nám zapožičal súkromný zberateľ. Niekedy sme si predsa vianočné sviatky bez klasických vianočných pozdravov ani nevedeli predstaviť.

FAREBNÉ IMPRESIE

Martin tohto roku určite neprišiel na bielom koni. Naopak, v Tisovci sme sa kochali

farbami. V rámci projektu ČITAJÚCE MESTO 2 - ĽUDIA Z PLANINY, ktorého cieľom je spájať ľudí v našom meste, a to nielen cez literatúru, ale aj iné formy umenia, zorganizovala naša

knižnica výstavu výtvarných diel Kataríny Molnárovej pod názvom FAREBNÉ IMPRESIE, ktorú môžete navštíviť do 30.11.2022 počas pracovnej doby knižnice. V piatok 11.11.2022 sa v Galérii MsKS stretli nadšenci výtvarného umenia. Výtvarníčka Katarína Molnárová sa síce narodila v Nových Zámkoch, kde spoznala aj krásu výtvarného umenia, a mala tu aj svoju prvú výstavu, zhodou a súhrou náhod však zakotvila v našom krásnom kraji Muránskej planiny a v tomto roku aj v našom Tisovci. Hoci pri nedávnom životnom jubileu mala veľkú výstavu, ktorou chcela uzavrieť jednu svoju umeleckú kapitolu a pripraviť sa na všetko nové, čo jej život aj po umeleckej stránke ešte priniesie, predsa prijala naše pozvanie na usporiadanie výstavy práve tu, v Tisovci, ktorá mapuje jej doterajšie umenie. O tom, že jej

tvorivá aktivita je aj za posledné obdobie obdivuhodná a nadšenie, s akým o svojom krásnom koníčku rozpráva, je nákazlivé, svedčí aj viac ako 40 obrazov, ktorými predstavuje svoju tvorbu - od portrétov, cez zátišia s kyticami, po zachytenie všetkých krás prírody v každom ročnom období. Želáme pani Katke Molnárovej do ďalších dní, aby sa jej z gejzíru vlastných nápadov podarilo uložiť na plátno čo najviac obrazov pre potešenie oka i ducha divákov. Aj toto podujatie sme mohli zorganizovať vďaka Fondu na podporu umenia, ktorý finančne z verejných zdrojov podporil náš projekt Čítajúce mesto a je hlavným partnerom podujatia. Poďakovanie patrí aj malej nádejnej klaviristke Katke Guzmovej zo ZUŠ Tisovec, ktorú vedie Mgr. Hajnalka Vargová.

ZABUDNUTÝ PRÍBEH

V našej knižnici to stále žije. Tento pondelok sme privítali na autorskej besede Janka Spišiaka, rodáka z Tisovca, spisovateľa, vydavateľa krásnych kníh, ktoré si získavajú čoraz viac svojich čitateľov. Napísal humorný román zo života banskobystrických hokejových nadšencov - STÍHAČI, ktorého druhý diel sa dostal na trh v týchto jesenných dňoch (a spomína sa tam aj náš Tisovec). No my sme si ho k nám pozvali, aby nám predstavil svoj román ZABUDNUTÝ PRÍBEH. Aby so žiakmi ZŠ Dr. V. Clementisa a so študentmi SOŠ Tisovec nedebatoval sám, priviedol si aj vzácnych hostí - ilustrátora obálky, priateľa a tisočana Janka Turčana, a tiež herca, režiséra Dušana Cinkotu, ktorý pomáhal pri redigovaní textu spomínaného románu. Román Zabudnutý príbeh je úžasná kniha - rozprávka pre dospelých, fantasy literatúra, občas smutná, občas veselá, je plná dobrodružstva i napätia, je plná cestovania v čase i priestore a najmä plná krásnych myšlienok. A celá beseda sa niesla v podobnom duchu. Naši hostia pospomínali na spoluprácu pri tejto knihe, pospomínali na svoje čitateľské začiatky, obľúbené knihy, povzbudili mladých čitateľov k vytrvalosti pri čítaní i v živote. A ako zhodnotili besedu naši hostia? "Beseda mala príjemnú atmosféru a z mládeže, ktorá sa besedy

zúčastnila, išlo niečo pozitívne, správne."

Po besede, samozrejme, nasledovala autogramiáda a všetci traja hostia boli milí a ochotní urobiť si pár foto s návštevníkmi. Ďakujeme našim hosťom za návštevu a krásne slová. *A ako sa páčila beseda študentom SOŠ Tisovec? Odpovedala PaedDr. M. Koncošová a žiaci 3. A/B:* Zabudnutý príbeh v podobe knižnej novinky priniesol do Tisovca autor knihy, tisovský rodák – Ján Spišiak. Mestská knižnica A. H. Škultétyho zorganizovala besedu s autorom o jeho knižnej novinke, ale aj o jeho starších dielach. S radosťou sme prijali pozvanie p. M. Kojnokovej na besedu (3. A/B), ktorá bola obohatená aj prítomnosťou ilustrátora knihy Zabudnutý príbeh Jána Turčana. Príjemným osviežením besedy bola aj prítomnosť herca a režiséra Dušana Cinkotu, ktorý spolupracuje s Jánom Spišiakom v rámci mnohých tvorivých aktivít. V rámci besedy sme sa dozvedeli mnohé o ich životoch, o inšpiráciách, ktoré vedú autora k písaniu, ilustrátora k tvorivej ilustračnej práci a herca a režiséra k hereckej a režisérскеj činnosti. Ďakujeme za pozvanie a tešíme sa na ďalšie besedy, ktoré nás, žiakov, vedú k čítaniu, ktoré vždy obohacuje našu fantáziu, naše vedomosti, ktoré nás učí snívať a formuje naše osobnosti.

TRÉNING PAMÄTI

Ako spolu súvisí motivácia, zábava a pamäť? Čo na tréningoch pamäte najviac prekvapí? V akom časovom horizonte sa dá pamäť zlepšiť? A je to vôbec možné...? Aj na tieto otázky sme hľadali odpovede v našej knižnici. Vieme, že aj vo vyššom veku je veľmi dôležité stimulovať svoju pamäť pomocou špeciálne zacielených aktivít, ktoré podporujú udržiavanie alebo rozvoj kognitívnych funkcií (ako je pamäť, pozornosť, myslenie, plánovanie, organizovanie, úsudok, schopnosť riešiť problémy, porozumieť a používať reč, vyjadrovať sa). Dňa 28.11.2022 sme spolu s členmi Klubu seniorov v Tisovci privítali certifikovanú lektorku, ktorá na ukážkovej hodine našim dámam, ale i jednému odvážnemu pánovi, akými hravými formami môžu zlepšovať svoje pamäťové funkcie. V rámci jednotlivých hier si precvičili priestorovú orientáciu, dlhodobú i krátkodobú pamäť. Účastníci podujatia zistili, že mozog sa dá trénovať. Naučili sa jednoduché a praktické postupy ako na to. Spoznali, že k tomu, aby mozog fungoval, môžu naozaj prispieť pomerne jednoduchým spôsobom. Cvičenia i logické úlohy sa im zapáčili natoľko, že si ich chcú zakomponovať aj do svojich ďalších pravidelných stretnutí v klube. *Podujatie bolo zorganizované v rámci projektu ČITAJÚCE MESTO 2, ktorý podporil Fond na podporu umenia. Ďakujeme.*

PRÍBEH JEDNEJ KNIŽNICE

Tisovská knižnica si v tomto roku pripomenula 180. výročie svojho založenia. Keďže podujatí v knižnici bolo počas roka naozaj neúrekom, malú pripomienku tohto výročia sme si nechali na adventný čas. V spolupráci s metodičkou z Knižnice Mateja Hrebendu v Rimavskej Sobote sme pripravili pre knihovníčky z

nášho regiónu pracovné stretnutie práve v našej jubilujúcej knižnici, kde sme si pre kolegyně pripravili malú prezentáciu o histórii knižnice, o jej prvých knihovníkoch, jej prvých úspechoch i časoch, ktoré knižnici nepriali. Potom už nasledovala pracovná porada, kde sme sa zaoberali štatistickým výkazom, plnením knižničných štandardov a tiež sme si "vymieňali" dobré rady či nápady.

Stranu pripravila Miroslava Kojnoková

